

Samotný druh *Catillaria globulosa* patří na Šumavě v současnosti k vůbec nejhojnějším epifytickým mikrolišejníkům.

„*Cladonia flabelliformis* (Flörke) Vainio“ (= *Cladonia polydactyla* (Flörke) Sprengel) - obě Servitem uváděné položky „z Ďáblického vrchu u Prahy a od Černého jezera na Šumavě (Servit 1911: 67) náleží dutohlávce *Cladonia coccifera* s.l. V šumavském sběru je kromě podceci zmíněného druhu, přimíšeno také několik drobných šupinek jiné dutohlávky, reagujících oranžově s KOH. Ty by druhu *Cladonia polydactyla* - který se recentně vyskytuje v okolí Černého jezera poměrně hojně (Palice 1996: 23) - mohly eventuálně opravdu patřit. Palice (l.c.) omylem uvádí Servitův sběr od Černého jezera jako správně determinovaný.

„*Parmelia vittata* (Ach.) Nyl.“ (= *Hypogymnia vittata* (Ach.) Parrique) - I když Servit uvádí druh *Hypogymnia vittata* z celé řady lokalit (Servit 1911: 77), v herbářích PRC se mi podařilo najít pod tímto jménem pouze 2 jeho položky - šumavský sběr z Hamrů a nepublikovaný doklad z Ještědu. Obě položky však patří všudypřítomné terčovce bublinaté (*Hypogymnia physodes* (L.) Nyl.). Přesto je možné předpokládat, že v době Servitovy návštěvy nebyl druh *Hypogymnia vittata* na Šumavě vzácný, soudě alespoň podle sporadických recentních nálezů tohoto druhu na nejzachovalejších šumavských lokalitách.

Literatura

- Černohorský Z., Servit M. et Nádvořík J. (1956): Klíč k určování lišejníků ČSR I. - Nakl. ČSAV, Praha.
- Halda J. (1997): Přspěvek k poznání lichenoflóry Orlických hor. - Acta Mus. Rchnov., sect. natur., 4: 1-24.
- Liška J., Dětinský R. et Palice Z. (1996): Importance of the Šumava Mts. for the biodiversity of lichens in the Czech Republic. - Silva Gabreta, Vimperk, 1: 71-81.
- Macher M. (1992): Epiphytische Flechten im Nationalpark Bayerischer Wald. - Bayer. Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten, München.
- Nádvořík J. (1961): Přspěvky k lišejníkovému rodu *Lecidea* (Ach.) Th.Fr. v ČSSR. - Preslia, Praha, 33: 308-314.
- Palice Z. (1996): Lišejníky karů Černého a Plešného jezera na Šumavě. - Ms. [Dipl. pr., depon in: Knihovna katedry botaniky PFF UK, Praha].
- Printzen C. (1995): Die Flechtengattung *Biatora* in Europa. - Bibl. Lichenol., Berlin et Stuttgart, 60: 1-275.
- Santenson R. (1993): The lichens and lichenicolous fungi of Sweden and Norway. - Lund.
- Servit M. (1910): První příspěvek k lichenologii Moravy. - Zpr. Kom. Pffrod. Prozk. Mor., Brno, 1910: 1-83.
- Servit M. (1911): Zur Flechtenflora Böhmens und Mährens. - Hedwigia, Berlin, 60: 51-85.
- Türk R. et Poelt J. (1993): Bibliographie der Flechten und flechten-bewohnenden Pilze in Österreich. - Österreich. Acad. Wiss., Wien.
- Vitikainen O. et al. (1997): Checklist of lichens and allied fungi of Finland. - Norrlinia 6: 1-123.
- Vězda A. (1980): Katalog československých lišejníků. - Ms. [Depon. in: Knihovna BŮ ČAV Průhonice]
- Wirth V. et al. (1996): Rote Liste der Flechten (Lichenes) der Bundesrepublik Deutschland. - Schr.-Reihe Vegetationsk., Bad Godesberg, 28: 307-368.

ZAJÍMAVÉ NÁLEZY

Brachydontium trichodes (Hedw.) Sm. - Česká rep.: Slezské Beskydy, obec Nýdek, rezervace Velká Čantoryje, 985-995 m n.m., 27.8.1997 leg. V.Plášek, OP. Druhá lokalita tohoto (možná přehlíženého) druhu z ř. *Seligeriaceae* ve Slezských Beskydách (cf. Soldán 1991, Zpr. Čs. Bot. Společ. 26).

Bryoerythrophyllum ferruginascens (Stirt.) Giac. - Česká rep.: Hostýnské vrchy, Rajnochovice, leg. J.Podpěra sub *Didymodon luridus*, rev. J.Kučera, PR. - Českobudějovicko, bývalý vápencový lom 1 km JVV obce Vidov, 440 m n.m., 13.4.1996 leg. J.Kučera, herb. J.Kučera. Dle předběžného seznamu ohrožených mechů ČR (Váňa 1995, Preslia 67) jde o vzácný druh mechu; jediná dosud známá lokalita v Podkrkonoší u obce Jesenný (leg. Pilous 1992, cf. Bryonora 11: 6) podle ústního sdělení Z.Pilouse již zanikla.

Bryum cyclophyllum (Schimp.) Bruch et Schimp. - Česká rep.: Slavkovský les, Mýtský rybník, 2,5 km Z obce Prameny, na obnaženém dně v mělké části rybníka, 815 m n.m., 10.8. a 9.9.1997 leg. B.Buryová, herb. B.Buryová. Populace prutníku byla nalezena za nízkého stavu vody na spojnici malého ostrůvku s břehem; při kontrole lokality 9.5.1998 bylo již stanoviště pod vodou (lokalita bude však i nadále sledována). Kriticky ohrožený druh ČR (sensu Váňa 1995, Preslia 67).

Buxbaumia viridis (Moug. ex Lam. et DC.) Brid. ex Moug. et Nestl. - Česká rep.: Javorníky, údolí horního toku Provažného potoka na S úpatí vrchu Čerňanská Kyčera ca 3 km JJV Halenkova, trouchnivějící kmen, ca 850 m n.m., 9.5.1998 leg. R.Dvořáková, PRC. - Slovenská rep.: Poľana (Slovenské Stredohorie), ca 300 m SV sedla Jasenová, padlý trouchnivějící kmen, ca 1120 m n.m., 16.9.1996 leg. Z.Soldán et J.Holotová, PRC. V České republice jde o kriticky ohrožený druh (sensu Váňa 1995, Preslia 67), nalezený v posledních třiceti letech na území ČR pouze v Oderských vrších v r. 1982. Na Slovensku je také řazen do kategorie kriticky ohrožených druhů (sensu Kubinská et Janovicová 1996, Biologia 5/Suppl. 3); na Poľane byl již v minulosti sbírán v letech 1952, 1953 a 1954. Rozšíření *B. viridis* v ČR a SR - cf. Soldán 1992, Bryonora 9.

Cirriphyllum tomasinii (Sendtn. ex Boul.) Grout - Česká rep.: Moravský kras, obec Ochoz u Brna, na vápencové skále u potoka Říčka, 400 m n.m., 24.7.1997 leg. V.Plášek, OP. Opětne potvrzení ohroženého druhu ČR (sensu Váňa 1995, Preslia 67) na této lokalitě.

Neckera pennata Hedw. - Česká rep.: Javorníky, pralesní rez. Razula ca 6 km V Velkých Karlovic, na borce starého buku, ca 750 m n.m., 25.4.1998 leg. Z.Palice, PRC. - Šumava, Volary, rez. Stožecká skála, na kmenu *Acer platanoides*, 940 m n.m., 27.5.1994 leg. et det. Z.Palice, herb. Z.Palice. - Šumava, České Žleby, vrch Spáleníště, na kmenu *Fagus sylvatica*, 950 m n.m., 16.7.1994 leg. Z.Palice, det. J.Kučera, herb. Z.Palice. - Šumava, Volary, Jelenní vrch asi 3 km J Černého kříže, na kmenu *Acer platanoides*, 25.9.1994 leg. Z.Palice, det. J.Kučera, herb. Z.Palice. V ČR kriticky ohrožený druh (sensu Váňa 1995, Preslia 67); z Moravy je tento mech naposledy doložen - dle výsledků dipl. práce založené na revizi herbářového materiálu (Kafková 1988) - z r. 1950 z Moravskoslezských Beskyd (Horní Lomná, Uplaz, leg. J.Duda).

Orthodontium lineare Schwaegr. - Česká rep.: Chotěboř, údolí řeky Doubravky ca 1,5 km SZ obce Bilek, levý břeh řeky, 3.1.1998 leg. N.Gutzerová, herb. N.Gutzerová. - Hrubý Jeseník, Bedřichov, V svahy kóty Jestřábí (703,3), okraj kulturní smrčiny s přimíseným bukem nad lesní cestou k Rabštejnu, trouchnivějící pařez, ca 520 m n.m., 2.4.1998 leg. M.Zmrhalová. Obě lokality invazního druhu dokresluji současné rozšíření v ČR (cf. Soldán 1996, Bryonora 18); nejbližší východočeské lokality je známé rozšíření v pískovcích Touloucovy Maštale, na Moravě však jde teprve o třetí nález - předchozí známé lokality (Podyjí - Trouznické údolí, Ranšpurk) leží na jihu Moravy.

Rhynchostegiella tenella (Dicks.) Limpr. - Česká rep.: Český kras, údolí Loděnického potoka 0,5 km JZ Sv. Jana p. Skalou, zastíněná štěrbinová vápencová skála, 250-270 m n.m., 29.5.1997. - Český kras, skála v údolí potoka 0,5 km J Zadní Kopaniny, 290 m n.m., 30.5.1997. - Český kras, Radotinské údolí, jeskyně pod Kalinovým mlýnem, 270 m n.m., 30.5.1997. - Český kras, Tetín, šluchta pod kostelíkem nad železniční tratí, 250 m n.m., 31.5.1997 omnia leg. J.Kučera, herb. J.Kučera. Dle předběžného seznamu ohrožených mechů ČR (Váňa 1995, Preslia 67) jde o kriticky ohrožený druh mechu.

Cetraria sepincola (Ehrh.) Ach. - Česká rep. (5260c): Krkonoše, SV svah Studniční hory, na kleči v Úpské jámě (ca 1350 m n.m.) a na odumřelém jeřábu v kleči nad hranou karu (ca 1450 m n.m.), 3.6.1998 leg. Z.Palice, herb. Z.Palice. - Česká rep. (5260c): Krkonoše, V svah Studniční hory, Čertův hřeben, ca 1300 m n.m., 4.6.1998 Z.Palice, herb. Z.Palice. Liška et al. (1996, Silva Gabreta 1) považují tuto pučlěrku v Krkonoších za již pravděpodobně vyhynulou. Bude se zde ale dosud vyskytovat častěji; letos byla pozorována též v Malé Studniční jámě.